

การมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบท ตำบลสระแก้ว
อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

นิภา สมเชื้อ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
ปีการศึกษา 2546

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ISBN 974 - 316 - 243 - 7

**STUDY OF THE PARTICIPATION OF WOMEN FOR RURAL DEVELOPMENT
IN SAKEAW SUB - DISTRICT TASALA DISTRICT,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE**

NIPA SOMCHER

**Presented in Partial Fulfillment for the Requirement of Master
Degree of Arts in Social Sciences for Development
Graduate School, Rajabhat Institute Nakhon Si Thammarat
Academic Year 2003**

ISBN 974 - 316 - 243 - 7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบท ตำบลสระแก้ว

อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

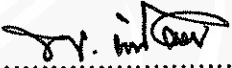
ผู้วิจัย

นางนิภา สมเชื้อ

สาขา

สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

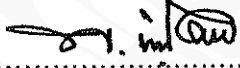
คณะกรรมการควบคุม

 ..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล นิ่มสุวรรณ)

 ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

 ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกศริน มนูญผล)

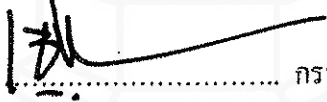
คณะกรรมการสอบ

 ..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล นิ่มสุวรรณ)

 ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

 ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกศริน มนูญผล)

 ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิมล คำศรี)

 ..... กรรมการ
(นายเชียรชัย ลิ้มสกุล)

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์วิมล คำศรี)

วันที่ 29 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2547

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบท ตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย	นางนิภา สมเชื้อ
สาขา	สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผศ.ดร.ไพศาล ปิ่นสุวรรณ
กรรมการที่ปรึกษา	ผศ.ดร.ไมตรี จันทรา ผศ.ดร.เกศริน มนูญผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช (3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สตรีตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช 11 หมู่บ้าน จำนวน 399 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่าง แบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบประมาณค่า และแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS For Windows โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ หาค่าความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรกับระดับการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทแบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment)

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทอยู่ในระดับปานกลาง จากลักษณะของการมีส่วนร่วม 5 ลักษณะ คือ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา (3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (4) การมีส่วนร่วมในการติดตามผลและประเมินผล และ (5) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ สตรีส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มากที่สุด ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบท พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบท เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในงานของกลุ่มสตรี การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองจากสื่อประเภทต่าง ๆ รายได้ของครอบครัว แรงจูงใจให้เข้า

ร่วมกิจกรรมของกลุ่มสตรี การได้รับการฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติม ระดับการศึกษา การติดต่อกับผู้นำท้องถิ่น และการเป็นกลุ่มกิจกรรมอื่น ๆ ส่วนตัวแปรด้านการมีตำแหน่งในชุมชน ระยะเวลาที่อยู่ในชุมชน และอายุของสตรีไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทพบว่า สตรีส่วนใหญ่ยังขาดความมั่นใจ เพราะขาดความรู้ ความสามารถ ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ABSTRACT

The Title	A Study of the Participation of women for Rural Development in Sakew Sub - District Tasala District, Nakhon Si Thammarat Province
The Author	Mrs. Nipa Somcher
Program	Social Sciences for Development
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr. Phaisarn Nimsuwan
Thesis Advisors	Assistant Professor Dr. Maitree Janthra Assistant Professor Dr. Kasirin Manunpon

---

The objectives of this Research were (1) To Study the level of women participation for Rural Development. (2) To Study the Activities including factors related to the level of Participation of women Rural Development. (3) To Study the case of problems participation of women for Rural Development.

The Samples used in the study were 399 form 11 villages of women in Sakeaw Sub – District Tasala District, Nakhon Si Thammarat Province, and missed by using simple random sampling. The data were gathering throng questionnaires and analyzed by computer program, using SPSS for Windows to computer the percentages, arithmetic means, Standard deviation concerning characteristics and level of participation. Pearson Product Moment correlation test was used to analyze the correlation of 11 factors retailed the level of women participation for rural development.

The result of the study indicated that women participation for rural development activities was at moderate level Among 5 patterns of participation, namely ; (1) Decision Making (2) Planning (3) Implementation (4) Follow up and Evaluating Receiving Benefits was the major pattern of women participation ; and (5) Receiving Benefits.

Variables which are statistically significant related to women participation for rural development activities were as follows; Understating of women group's activities. Frequencies of new and information consumption, Family incomes, Motivation for participation of women training experiences, Education level, Frequencies of contacts with the community leaders and Membership of there groups. Positions in the community, length of living in the community and Age was the only factor not related to women participation for rural development activities. The ease of problems participation of women for rural development activities were as follows; Majority women not have convinced because not have knowledge and capable and without time to participation activity groups.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำเป็นอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล นิมสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี จันทรา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศริน มนูญผล ที่ได้กรุณาทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้สละเวลาในการชี้แนะแนวทางตลอดจนตรวจแก้จนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์วิมล คำศรี คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย ตลอดจนเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือแนะนำ และให้ความสะดวกในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณอาจารย์โสภาส โอพริก ที่กรุณาให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ขอขอบคุณ คุณประทุม เกษมสมประดิษฐ์ พัฒนาการจังหวัดสงขลา คุณอิสรา ทองธวัช ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอนบพิตำ และคุณประไพ เสาวลมาศ ประธานกลุ่มสตรีอำเภอท่าศาลา ที่กรุณาให้คำแนะนำแบบสอบถาม ขอขอบคุณ คุณยินดี คุณารักษ์ คุณอรณั ทองใบ คุณแดง แก้วประจุ และกลุ่มสตรีตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามด้วยมิตรไมตรีอันดียิ่ง

วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะสำเร็จไม่ได้ถ้าไม่มีกำลังใจจาก คุณประเสริฐ สมเชื้อ ตลอดจนลูก ๆ ที่ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา รุ่นที่ 1 ทุก ๆ ท่านที่คอยเป็นกำลังใจและเป็นแรงผลักดันให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

อานิสงค์หรือประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ดวงวิญญาณของคุณพ่อ แฉล้ม คุณแม่เห็ดอม นพรัตน์ และขอให้กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาของตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา มุ่งมั่นในการที่จะเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนากลุ่มสตรี เพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศสืบไป

นิภา สมเชื้อ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ของการวิจัย.....	11
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม.....	12
แนวความคิดในการพัฒนาสตรีและการจัดตั้งองค์กรสตรี.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	44
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของสตรี ในการพัฒนาชนบท.....	51
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบท.....	56
ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรค.....	59
5. สรุปผล และการอภิปรายผลการวิจัย.....	61
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	61
วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	64
การอภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	78
ประวัติผู้วิจัย.....	89

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. รายชื่อหมู่บ้าน ประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	37
2. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้รับคืน	44
3. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป	45
4. แสดงจำนวนและร้อยละของสตรีในการพัฒนาชนบท ตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการรับรู้ข่าวสารบ้านเมือง จำแนกตามประเภทของสื่อ	47
5. แสดงจำนวนและร้อยละของสตรีในการพัฒนาชนบท จำแนกตามแรงจูงใจเข้าร่วม กิจกรรมกลุ่มและมีส่วนร่วมในการทำงาน	48
6. แสดงจำนวนและร้อยละของสตรีที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชนบท.....	49
7. แสดงการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช	51
8. แสดงการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการตัดสินใจ.....	52
9. แสดงการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	53
10. แสดงการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนา.....	54
11. แสดงการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลและติดตามผล การพัฒนา.....	55
12. แสดงการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชนบทตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนา.....	56
13. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น (X) และตัวแปรตาม (Y)	57